

MEDIACIN

Nr 8/16 19 maj

Skyddar protonpumpshämmare mot blödning i tarmen?

Ventrikelns tjocka mukosa är rikligt försedd med celler som producerar magsaft: parietalceller som bildar saltsyra och intrinsic factor, zymogenceller som producerar pepsinogen samt bägarceller som producerar mukus.

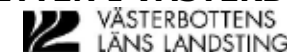
Omeprazol tillhör läkemedelsgruppen protonpumpshämmare (PPI) som används för att behandla ventrikel- och duodenalulcus samt refluxesofagit.

PPI hämmar saltsyraproduktionen genom att verka på parietalcellerna. De hämmar enzymet H⁺/K⁺- ATPas – syrapumpen irreversibelt i det sista ledet i produktionen av saltsyra. Hämningen är dosberoende och påverkar såväl basal som stimulerad syrasekretion. PPI minskar den dagliga produktionen av saltsyra med 80–95%.

Icke-steroida antiinflammatoriska läkemedel (NSAID) hämmar enzymet cyclooxygenas (COX) och därmed prostaglandinsyntes av bland annat prostaglandin E2 som skyddar magsäckens slemhinna mot saltsyran. Det finns bra dokumentation om att behandling med NSAID ökar risken för gastroduodenala ulcus och ulcuskomplikationer, så kallad NSAID-gastropati.

MEDICINSKT MAGASIN UTGIVET AV LÄKEMEDELSKOMMITTÉN I VÄSTERBOTTEN

Utkommer varannan vecka. Sökväg: vll.se och [linda /Vård /Läkemedel/](mailto:linda@vll.se)

REDAKTION: Läkemedelskommitténs kansli
ANSVARIG UTGIVARE: Bo Sundqvist
REDAKTÖR: Magdalena Pettersson 090-785 31 96
Nästa nummer utkommer torsdag 2 juni med
calendariuppgifter för veckorna 23 och 24 2016

Bidrag ska vara redaktionen tillhanda senast måndag 30 maj kl 12.00 till magdalena.pettersson@vll.se eller fax: 090-12 04 30 Postadress: Magdalena Pettersson, Läkemedelscentrum, NUS, 901 85 Umeå

esomeprazol, omeprazol och lansoprazol har som godkända indikationer både behandling och profylax mot NSAID relaterade ventrikel- och duodenalsår. De olika subkliniska och kliniska effekterna av NSAID på tarmmukosan kallas för NSAID-enteropati. Mekanismerna som är involverade i fysiopatologin för NSAID-enteropati är ännu inte helt klarlagda.

PPI minskar incidensen för gastroduodenala skador orsakade av NSAID genom reducerad syraproduktion men det har inte framkommit någon dokumentation från studier hos människor om att PPI också skyddar från blödning distalt i tarmen.

De studier på råttor som vi har funnit visar inte bara på utebliven skyddseffekt i distala tarmen utan tvärtom, att det kan vara skadligt att samtidigt använda NSAID och PPI. I den ena studien visades att kombinationen indometacin-omeprazol varken minskade tarmlödning eller inflammation. Båda läkemedlen visade sig hämma den kontraktile aktiviteten av den distala tunntarmen vilket förknippades med ökad inflammation.

Även den andra studien visade att PPI till råttor (det användes antingen omeprazol eller lansoprazol) i samband med naproxen eller celecoxib förvärrade NSAID-framkallade distala tarmskador, åtminstone delvis på grund av avsevärda förändringar i enteriska mikrobiella populationer som följd av den kroniska hämningen av saltsyraproduktionen orsakad av PPI.

Sammanfattning:

PPI används bland annat vid kontinuerlig NSAID-behandling, både för läkning och profylax av NSAID relaterade ventrikel- och duodenalsår.

Mer distalt i tarmen verkar PPI inte ha någon skyddseffekt. Tvärtom antyder studier på råttor att samtidigt användande av NSAID och PPI kan förvärra NSAID-framkallade distala tarmskador. Orsakerna är inte helt klarlagda och förmodligen är många olika mekanismer inblandade såsom minskad kontraktilitet och förändringar i enteriska mikrobiella populationer i tarmen.

Sarah Benkiran, ST-läkare Klinisk farmakologi
Anders Kling, överläkare, Klinisk farmakologi

Fullständig utredning med referenser går att beställa från elinor@vll.se.

CALENDARIUM

MEDICORUM BOTNIAE OCCIDENTALIS

Calendarium tar upp t.ex. föreläsningar, kurser, disputationer och andra evenemang av medicinskt intresse i hela Västerbotten – bidrag mottages tacksamt!

När inte annat anges är platsen NUS

Cefadroxil och Pronaxen suppositorier utträder ur förmånerna på företagets begäran.

1 juni försvinner Cefadroxil Sandoz tabletter 1 g ur förmånen vilket är enda förpackningen med sju tabletter cefadroxil inom förmånerna. Förpackningen med 10 tabletter är kvar inom förmånen liksom kapslar i styrkan 500 mg.

Även Pronaxen suppositorier 500 mg 50 st utträder. Det är de enda suppositorierna som innehåller naproxen inom förmånerna.

Har du frågor om läkemedel?

Webbformulär:
www.vll.se/fragaelinor

Evidensbaserad Läkemedelsinformation i Norr

Telefon: 090-785 39 10 Mån-Fre 08.30-15.00

E-post: elinor@vll.se

v 21

Torsdag 26 maj 13.00 - 16.15

Nya generationen av nationella Kvalitetsregistret för Hjärtsvikt - Riksvikt

Program:

Implementering av Socialstyrelsens nya riktlinjer för hjärtsvikt

Nya ESC Guidelines 2016 vid akut och kronisk hjärtsvikt

Entresto bakgrund och studier

Ordnat införande av Entresto i norra regionen

Intravenöst järn vid hjärtsvikt - vanligt och behandlingsbart

Det nya Riksvikt NG och dess roll vid ordnat införande

Föreläsningssal A, NUS byggnad 1D "Dallashuset" och över internet via videokonferens

Anmälan: till anna.forssell@vll.se senast 24 maj

Se mer under "[Kalendarium](#)", lida

Registercentrum Norr

Fredag 27 maj 09.00 – 12.00

Erfarenheter av rådgivning i fysisk aktivitet under graviditet. Graviditetsdiabetes - screening och graviditetsutfall.

Disputation Maria Lindqvist

Betula

Inst. för klinisk vetenskap

v 22

Fredag 3 juni 13.00 - 16.00

Rehabilitering efter stroke med speciellt fokus på tidig koordinerad hemgång och fortsatt rehabilitering i hemmet och post-stroke fatigue

Disputation Anna Brändal

Trapphus T, 9 trappor, sal B

Inst. För samhällsmedicin och rehabilitering